

Poezie šedesátá léta

„Budujeme republiku / jde to pěkně zvesela / vyřídíme bez cavyků / toho kdo nic nedělá“
František Halas *Budujeme* – text pro V. Dobiáše (46´)

„Podivní jste, vy komunisté...
Za štěstí lidí budoucích
svůj vlastní život dáte“

Milan Kundera: *Poslední máj* (54´)

„...Píchačka, šatna, pult a spisy,
polévka, schůze, marná pře
a zase nazpět: pult a spisy
a večer tmou se uzavře.
Pak běží zase dolů k vratům,
z úřadu pryč a pryč a dál.
Jak by mu kdosi páčil patu.
Jak před čímsi by utíkal.
Tak s potem na čele se žene
do svého bytu suterénu.
Tam ve své ženě zapomene
na život, na svět – na svou ženu.“

Milan Kundera: *Monology* (57´)

Ivan Wernisch
(*Zimohrádek*)

Ničemnice

Okolek hvězd a voda přílišná
sluší ničemnicím,
i popraskání na ústech, na něž se málokdy dívám
zblízka.

Okolek hvězd a horkost způsobují toto krakalé.
Moře slušívá ničemnicím
a šífy navštěvující Sever,
šífy z Reykjavíku,
z okolů hvězd a vody přílišné.

Vyjdeš ze dveří a do dveří protějších zas vejdeš,
ona se jmenuje Marie, ona je jiná než ta Marie.
Ničemnice ničemná.

Ničemnice, v mém snáři je o tobě, že znamenáš lítost.
Šífy znamenají lítost.

Voda přílišná znamená lítost.
Popraskání na ústech znamená lítost.
Ničemnice.

Zahrado s altánem a opicemi na řetízcích.
Dome hostin sladkých hrdlu mému.
Ničemnice ničemná.

Na citrónovém kolečku po dřevěných schodech jedu,
marné mi jsou okolky hvězd
a voda přílišná,
pakoňové zaklopýtnutí na skleněné střeše,
stromy do smutna ostříhané.

Marní mi jsou čajovní hosté.
Pod skleněnou střechou lezou do mých temper.
Mraky.
Prostrčit hlavu loukotěmi jedoucího vozu.
Zapomínám na ně mluvit.

Moře slušivá ničemnicím
a šífy navštěvující Sever,
šífy z Reykjavíků, z okolků hvězd a vody přílišné.

Jiří Gruša

(Světlá lhůta)

Host

O Vánocích jsem nesl rybu
ale vymkla se mi
a do kaluže...
Kdosi řekl
-topí se vám bratříček
A já si potom celý večer
smíchem přisoloval

O půl jedenácté
vešel ke mně muž podobný rybě
a pravil
-sedni si

Bylo to nezvyklé
neboť jsem seděl

-Sedni si
opakoval
a
-mluv

Řekl jsem
-protestuji
odpověděl
-drž hubu a mluv
kdo jsou tvoji spoluviníci
s kým ses viděl naposled
znal jsi přece Johanu z Arcu
a co máš od Archiméda

Snad vydechnutím
jsem mohl zadrmlit
-což ji neupálili
a heuréka je i v čítance

-To stačí
vykřikl
-abychom věděli
podepiš přiznání
a já tě popravím
neboť zítra je den poprav
A byl to mistr Gratius
plenitel
věšeč
čtvrťáč
mrskač
upalovač
et cetera
et cetera

A tu jsem pomyslel
že tohle je zrovna ten člověk
co šlapal po malíčkách Lorelei
co obehnal zdmi její zlatý hřeben
rozestavil stráže
a stráže stráží
...co vynalezl způsoby smrti

pro ty
kdož vynalezli způsob životu
...básnivé katoržníky

A ještě jsem pomyslel
že není proč mít trému
Koneckonců jsme sami
a on... zvyklý jenom na určitou psychózu

I vytáhl jsem kuchyňský nůž
a vložil mu jej mezi šesté a sedmé žebro
upadl tváří
ale... dýchal

Pravím

-půjdu k bratřím
a bude nás převelice

A pravím

-pojdme a zapomeňme
smilovávat se

„Šedesátá léta jsou snad posledním obdobím, kdy pokusnictví mělo svůj přirozeně vývojový důvod. Jedná se o ten velice pozdní květ modernismu, kdy ještě bylo možno věřit, že umění a kultura se dají vnímat obecně sdílenou optikou: dobré je to, co je nové, ergo výbojně. (...) Náš prvotní svět je utkán ze slov a je svou podstatou umělý.“
JT

„Počítám se k těm, kdo návštěvou Zimohrádku neprochladli a rádi si do něho znovu zajdou, ale – přiznám se – bydlet bych v něm nechtěl.“

Vladimír Dostál

„Cožpak to není všechno přestylizované, odvozené, druhotné...“
-urb-